

„Historia to świadek czasów, światło prawdy, żywa pamięć, mistrzyni życia i zwiastunka przeszłości”

Katyń... ocalić od zapomnienia

Największą część ofiar Zbrodni Katyńskiej stanowili polscy oficerowie, którzy trafili do niewoli sowieckiej po 17 września 1939r. Decyzja o ich wymordowaniu zapadła w marcu 1940r. W kwietniu i maju 1940 r. jeńcy z trzech obozów zostali zamordowani przez funkcjonariuszy NKWD strzałami w potylicę. Zbrodni dokonano w wielu miejscach- w Katyniu, Twerze, Mińsku, Kijowie. Oficerów z Kozielska rozstrzelano w willi wypoczynkowej NKWD i bezpośrednio nad wykopanymi grobami w Lesie Katyńskim. Jeńcy z Ostaszkowa i Starobielska byli przewożeni do siedziby zarządów NKWD odpowiednio w Kalininie i Charkowie. Ciała ofiar złożono na terenach wypoczynkowych NKWD w pobliżu wsi Miednoje i na przedmieściach Charkowa. Więźniowie ze wschodnich terytoriów II Rzeczypospolitej zostali przewiezieni do więzień w Kijowie, Charkowie, Chersoniu i Mińsku.

Symbolem mordu stał się Las Katyński, gdzie znaleziono pierwsze masowe mogiły.

Program edukacyjny „Katyń... ocalić od zapomnienia” został zainicjowany 13 kwietnia 2008 roku w czasie uroczystości upamiętnienia 30 Ofiar Zbrodni Katyńskiej na Cmentarzu Poległych w Radzyminie. Program został objęty Honorowym Patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy.

Program **Katyń... Ocalić od zapomnienia** stwarza wspaniałą okazję do zaszczepienia młodemu pokoleniu pamięci o tragicznej historii wojny, widzianej przez pryzmat losów konkretnego człowieka i jego najbliższych.

Celem Programu jest uczczenie zamordowanych przez NKWD w 1940 r. Bohaterów, a zarazem przywrócenie ich sylwetek zbiorowej pamięci narodu poprzez posadzenie 21.857 Dębów Pamięci. Każdy Dąb upamiętnia konkretną ofiarę Zbrodni Katyńskiej według zasady: jeden Dąb jedno nazwisko.

Bohaterem upamiętnionym przez Szkołę Podstawową nr 4 w Puławach

poprzez posadzenie Dębu Pamięci

został mjr Leon Rutkowski- Koczur

Leon Rutkowski- Koczur urodził się 28 czerwca 1893 r. w Krakowie jako syn Wojciecha i Katarzyny z Witosów. Do 1911 r. uczęszczał do gimnazjum w Krakowie, następnie do wyższej szkoły sztygarów w Reichenhall. Od 1913 r. należał do Polskich Drużyn Strzeleckich i był organizatorem 54 drużyny w prądniku Czerwonym. W czasie I wojny światowej służył w 2. Pułku Piechoty Legionów II Brygady Legionów Polskich i II Korpusie Polskim na Wschodzie. Uczestnik bitwy pod Kaniowem po której dostał się do niewoli niemieckiej.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości został przyjęty do Wojska Polskiego. W 1921 poślubił Marię z Żebrowskich. Od marca do czerwca 1921 r. był dowódcą Batalionu Zapasowego Saperów nr 2 i pełnił służbę w puławskim 2. Pułku Saperów Kaniowskich do 1922 r. Następnie jako kapitan był dowódcą 26. Batalionu Saperów w Sandomierzu. W dniu 17 czerwca 1925 r. został przeniesiony do 2. Pułku Saperów Kaniowskich, gdzie od 1926 r. był dowódcą 13. Batalionu Saperów. W dniu 12 kwietnia 1927 r. awansował do stopnia majora.

Od 1 marca do 1 września 1928 roku był słuchaczem I pięciomiesięcznego kursu doskonalenia oficerów sztabowych saperów

przy Oficerskiej Szkole Inżynierii w Warszawie. W dniu 6 lipca 1929 r. został przeniesiony do dowództwa 2. Dywizji Piechoty Legionów w Kielcach na stanowisko szefa saperów. W dniu 18 czerwca 1930 r. został zwolniony z zajmowanego stanowiska i pozostawiony bez przydziału służbowego w dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu X w Przemyślu. Od 3 listopada do 31 grudnia 1930 r. był przydzielony do Komendy Garnizonu i Placu miasta stołecznego Warszawy.

Po przeniesieniu go w stan spoczynku rozpoczął służbę w administracji państwowej. W latach 1932–1935 był radcą ministerialnym w Dyrekcji Naczelnej Lasów Państwowych. Następnie pełnił funkcję wicestarosty powiatu wołkowyskiego. Na początku listopada 1936 r. został mianowany na urząd starosty powiatu horodeńskiego. Do 1939 r. zamieszkiwał w Horodence.

Po 17 września 1939 r. został aresztowany przez Sowieców. Zamordowano go najprawdopodobniej w więzieniu NKWD w Kijowie, a zwłoki ukryto w lesie koło wsi Bykownia.

Mjr Leon Rutkowski- Koczur był odznaczony m.in.: Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari, Krzyżem Niepodległości, Krzyżem Walecznych 4-krotnie, Medalem Pamiątkowym za

Wojnę 1918-1921, Medalem Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości, Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę.

Ofiary z tzw. Ukraińskiej Listy Katyńskiej, w tym nasz bohater, zostały pochowane w 2012 r. na Polskim Cmentarzu Wojennym w Kijowie-Bykowni.

*Materiały udostępnione dzięki uprzejmości pana **Zbigniewa Kiełba**.*

Uroczystość posadzenia Dębu Katyńskiego w Szkole Podstawowej nr 4 w Puławach

Aby uczcić pamięć bohaterów zamordowanych w Katyniu w dniu 22.04.2022r. w naszej szkole odbyła się uroczystość posadzenia Dębu Pamięci. Tym samym dołączyliśmy do zaszczytnego grona szkół biorących udział w programie edukacyjnym pt. „Katyń ...ocalić od zapomnienia” pod Honorowym Patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy. Każdy zasadzony Dąb upamiętnia jedną ofiarę Zbrodni Katyńskiej.

Cała społeczność szkolna do uroczystości posadzenia Dębu Katyńskiego przygotowywała się długo i starannie. Ważne bowiem jest, aby pamięć o tym, co wydarzyło się w Katyniu była żywa, także wśród młodego pokolenia. W tym celu fakty o zbrodni zostały wyjaśnione uczniom w różnym wieku adekwatnie do ich percepcji. Uroczystość rozpoczęła się Mszą Świętą, w której uczestniczyła cała społeczność szkolna. Następnie odbył się apel, w czasie którego uczniowie przedstawili historię dokonania Zbrodni Katyńskiej oraz utwory literackie jej poświęcone. Przedstawiane treści były tak ułożone i przygotowane, że z zaciękawieniem wysłuchali ich nawet najmłodsi uczniowie naszej szkoły. Po akademii udaliśmy się na teren szkoły, gdzie posadzony został Dąb Pamięci. Społeczność naszej szkoły upamiętniła w ten sposób majora Leona Kruczkowskiego- Koczura, dowódcę 2. Pułku Saperów Kaniowskich, zamordowanego w Bykowni w 1940r. Sylwetkę bohatera uroczystości przybliżył uczniom, nauczycielom oraz licznie zgromadzonym Gościom, pan Zbigniew Kiełb, historyk i regionalista. Program „Katyń ...ocalić od zapomnienia” stworzył wspaniałą okazję do zaszczepienia młodemu pokoleniu pamięci o tragicznej historii wojny, widzianej przez pryzmat losów konkretnego człowieka i jego najbliższych.

Niewątpliwie uroczystość na stałe wpisała się w kalendarz Szkoły Podstawowej nr 4 w Puławach, gdyż wszyscy zgodnie twierdzimy, że historia Zbrodni Katyńskiej musi pozostać żywa i być przestrogą dla przyszłych pokoleń.

Dodana: 7 czerwiec 2022 13:18 Zmodyfikowana: 9 czerwiec 2022 10:10